

Mottagare
Socialnämnden

Verksamhetsberättelse 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelsen 2022.

Kvalitet

Socialförvaltningen är i rörelse och det är med stor kraft varje avdelning bidrar till regionens mål och utvecklar vår verksamhet för Gotlands medborgare.

Digitaliseringen är tydlig i hela förvaltningen. En viktig förändring är att det nu ses en helhet i utvecklingen. Det skapas system och strukturer för att arbeta med digitala stöd för brukare och medarbetare, och digitaliseringen sker inte bara i form av projektsatsningar.

Det nya korttidsboendet på Korpen i Visby invigdes under våren. Det finns också rum där boende kan pröva ny välfärdsteknik.

Ett stort fokus har satts på förvaltningens kvalitetsarbete, och det pågår ständiga förbättringar i hur vi följer kvaliteten i verksamheterna. Fokus sätts på brukare/patient och hur verksamheterna tillgodoser den enskildes behov. I flera utvecklingsarbeten som genomförts har vi utformat våra tjänster tillsammans med våra brukare och användare.

Under pandemin har kvalitetsråd och brukarråd blivit nedprioriterade. Flera avdelningar beskriver nu en nystart. Brukarråd används som en aktiv del av medbestämmande och kvalitetsförbättringar. Kvalitetsråden arbetar bland med att analysera och se på förändringsarbete gällande avvikelser, utveckling av verksamhetsövergripande rutiner och arbetssätt.

Medarbetare

Under året har förvaltningen fortsatt sin stora satsning på kompetensutveckling och ökade sysselsättningsgrader inom omvårdnad och omsorg. Samtidigt har pandemin inte släppt taget utan fortsatt att påverka verksamheterna och sjukfrånvaron negativt, framförallt under hösten. Restriktionerna om att medarbetare i brukar- och patientnära arbete inom vård och omsorg måste stanna hemma från arbetet vid minsta symtom har skapat bemanningssvårigheter. Inom andra delar av förvaltningen har arbetet med att utveckla nya arbetssätt och hybridarbetsplatser fortsatt och givit en positiv

påverkan på frisknärvaron. Förvaltningens aktiva arbete med digitalisering börjar ge positiva effekter inom alla områden. Digitala arbetssätt prövas runt om i olika verksamheter med överlag gott resultat. Både medarbetare och chefer är aktiva i utvecklingen av nya arbetssätt.

Kompetensförsörjningen är, och kommer fortsätta vara, den största utmaningen för förvaltningen de närmaste åren. I vissa fall handlar det om utmaningar att hitta specialister till befintliga eller nya befattningar och roller, i andra fall handlar det om att hitta tillräckligt många medarbetare med samma eller likvärdig kompetens för att kunna leverera insatser till brukare dygnet runt. Oavsett vilket är det tydligt att konkurrensen hårdnat och kommer fortsätta hårdna. Konkurrensen gör att lönerna drivs upp och rörligheten på arbetsmarknaden ökar. För att möta kompetensbehovet arbetar socialförvaltningen på bred front med att utveckla tydliga kompetensutvecklingsvägar för medarbetare så att alla medarbetares kompetenser kan tas tillvara på rätt sätt. Förvaltningen arbetar också med att bredda sina rekryteringsvägar så att förvaltningen kan bli en arbetsplats för alla.

Sommarens bemanningsläge inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning har varit extra tufft 2022. Aldrig tidigare har förvaltningen gjort så omfattande marknadsföringsinsatser för att nå ut till nya medarbetare samtidigt som erbjudanden lämnats till ordinarie medarbetare om att antingen spara semester eller lösa in sin semester. Alla chefer och medarbetare har bidragit till att lösa sommarens bemanningsutmaning så att verksamheterna kunnat säkerställa och trygga insatser till öns brukare. Den tuffa bemanningssituationen har ställt krav på nya arbetssätt men också tvingat ordinarie medarbetare att arbeta mycket övertid. Förvaltningen har därför, tillsammans med fackliga, påbörjat ett grundligt utvecklingsarbete för att åstadkomma en bättre bemanningssituation inför sommaren 2023.

Resultatet av årets medarbetarundersökning visar på det bästa resultatet sedan 2017. Dock kvarstår utmaningar med att minska upplevelsen av stress bland medarbetare och chefer och att förbättra förutsättningarna för återhämtning samt att minska andelen konflikter som påverkar arbetet negativt.

Ekonomi

För helåret redovisas ett överskott med 46 miljoner kronor. Överskottet beror till största del på tillskott från statsbidrag, införande av nytt arbetssätt inom barn- och ungdomsvården samt lägre efterfrågan på insatser inom äldreomsorgen. Sett till nationella mått så bedrivs både äldreomsorgen och LSS-verksamheten med relativt låga kostnader.

Det är ett stort överskott mot budget för äldreomsorgen men samtidigt är det brist på platser på särskilt boende. Det finns en kö på cirka 60 personer med beslut om insats. Det kommer inte att tillkomma några nya platser de närmaste åren varför kön troligen kommer att bli större och risken är då att förvaltningen får betala viten för ej verkställda beslut. Äldreomsorgen har tillförts relativt mycket statsbidrag som dock kommer att minska de närmaste åren. Med hjälp

av statsbidragen görs satsningar på frisknärvaro och arbete med strategisk hållbar bemanning.

För LSS-insatser redovisas ett stort underskott, här finns det sedan flera år en tydlig skillnad mellan behov och resurser, här ökar också behovet av kostsamma externa placeringar. Det är brist på platser i bostad med särskild service och förvaltningen har fått betala viten för ej verkställda beslut.

Individ- och familjeomsorgen är ett gott exempel på att systematiskt arbete med tydliga mål och förändrade arbetssätt ger effekt i form av lägre kostnader och bibehållen kvalitet. För verksamheten individ- och familjeomsorg redovisas nu ett överskott vilket är resultatet av ändrat arbetssätt.

Bedömningen framåt är att socialförvaltningen kommer att ha stora utmaningar med att rekrytera medarbetare samtidigt som det är ökade behov inom flera områden som till exempel äldreomsorg och LSS-verksamhet (flera nya boenden kommer att byggas inom dessa båda områden). Förändrad lagstiftning kan också påverka verksamheten framåt och troligen öka kostnaderna ytterligare, bland annat inom LSS-verksamheten. Ytterligare faktorer som påverkar ekonomin är kommande lönerörelse och ökade kostnader kopplat till inflationen och världsläget. Bedömningen är det blir svårt att nå en ekonomi i balans från 2024 och framåt, därför är arbetet med kompetensförsörjning, förändrade arbetssätt och fortsatt arbete med att sänka sjuktal ytterst viktigt. Det är också mycket viktigt att förvaltningen även i fortsättningen tilldelas medel från resursfördelningsmodellen för äldreomsorgen samt att förvaltningen får tillskott till LSS-verksamheten.

Bedömning

Verksamhetsberättelsen är upprättad enligt anvisning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen daterad 2023-02-02.

Verksamhetsberättelse 2022 socialförvaltningen, daterad 2023-02-02

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

RS registrator
RSF ekonomi och styrning
SOF Anna-Lena Gutedal, ekonomichef